

Kalkkitehtaan vaikutusta sienikasvillisuuteen?

Toivo Rautavaara.

Syyskuun 11 pñä 1949 johdin sieniretkeilyn ja järjestin näyttelyn Kotisisaropistossa Lohjan Virkkalassa. Retkeily suuntautui lähiympäristön moreenipohjaisiin metsiin, jotka enimmäkseen olivat aika karuja, mäntyvaltaisia, mutta paikoin myös kuusivoittoisia, MT-OMT-tyyppejä tai korpimaaisia. Erikoisena ekologisenä tekijänä oli kalkkipöly, jota tuulen mukana leviää läheisen kalkkitehtaan savupiipuista ja joka pitkän poudan jälkeen oli selvästi havaittavissa neulasilla, lehdillä, jopa puolukan marjain pinnalla. Se ehkä selittää tavallisesta poikkeavan sienikasvillisuuden, jonka vallitsevina ja voivina sanoa paikkakunnan karakterilajeina olivat:

Psalliota abruptibulba (herkkusieni), st fq/cp, ennennäkemättömän yleinen ja runsas kaikilla metsätyypeillä VT-OMT ja korvissa, kuusen karikkeessa.

Tricholoma nudum (sinivalmuska), st fq/cpp, hakkuualojen risukoissa kuusenoksien alla suurina ryhminä ja renkaina MT-OMT. Lisää tulossa: maassa havaittavissa huovastorenkaita.

Clitocybe nebularis (härmämalikka) st fq/cpp, ryhminä, jonoina ja jättiläisrenkaina korvissa ja metsänreunoissa, missä lehtipuita havupuiden joukossa.

Lactarius deliciosus (leppärousku) fqq/cp, ennennäkemättömän yleinen ja runsas kaikilla metsätyypeillä, missä vain kuusta kasvoi. Harvinaisen suuria, yli 10 cm levyisiä, elokuussa kasvaneita, nyt kuivia, matoisia.

Huomiota herätti, että näiden kasvupaikkatyyppien tavalliset sienet, esim. kangas- ja haaparouskut (*Lactarius rufus*, *L. trivialis*) puutuivat alueelta tyyten. Samoin happaman kangashumuksen tatit, esim. *Boletus variegatus*.

Summary:

The influence of a lime factory on the mushroom vegetation.

Observations in some pine and spruce forests near a lime factory in Virkkala (Lohja, S-Finland) indicate that the fine lime dust spreading on a large area from the factory chimney is probably causing some anomalies in the mushroom flora. Many species characteristic for such sites (e.g. *Lactarius rufus*, *L.*

trivialis, *Boletus variegatus*) were absent and *Psalliota abruptibulba*, *Tricholoma nudum*, *Lactarius deliciosus* and *Clitocybe nebularis* were found frequent and abundant; they are not commonly seen in such forest types with *Calluna*, *Vaccinium vitis idaea*, etc.

Sienikaupasta Suomessa.

Armo Aro.

Sienisato on maassamme yleensä runsas. Siitä huolimatta kauppaan tulevien sienien määrä on miltei poikkeuksetta varsin rajoitettu. Joskus tosin saattaa parhaana sienien keruu-aikana vallita pitkäaikainen kuivuus, jolloin sienien keruu on vaikeata. Sellaisina vuosina voidaan puhua heikosta sadosta, vaikka todellisuudessa saattaisi asia olla miltei päinvastoin, jos sienien keruu aloitettaisiin kylliksi ajoissa. Esim. v. 1949, jolloin keskikesä oli hyvin sateinen, sienet kehittyivät normaalia aikaisemmin ja sato olisi ollut runsas. Mutta koska maassamme on totuttu sienet keräämään vasta elosyyskuussa, kerääjät eivät ryhtyneet toimeen

ennen kuin kuivan sään tultua, jolloin sato jo oli ohi. Tämän vuoksi keruu jäi vähäiseksi eikä kauppaan saatu sienimäärä riittänyt tyydyttämään edes kotimaan kysyntää.

Osittain tähän tilanteeseen vaikutti myös edellisen vuoden kokemukset. Silloin keräilyliikkeet ostivat runsaasti sieniä ja, kun kysyntä oli tavallista heikompi, suuri osa varastoista jäi ylivuotiseksi.

Joka tapauksessa voidaan väittää, että maamme sienisato on joka vuosi siksi runsas, että ainakin kotimaan kysyntä voitaisiin tyydyttää. Vientiinkin tavaraa liikenisä, jos sienien keruu yleistyisi.